

Beslutningsforslag nr. B 34. Fremsat den 10. november 2005 af Steen Gade (SF), Ole Sohn (SF), Line Barfod (EL) og Per Clausen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om afvikling af udsætning af opdrættede fugle til jagt (skydefugle)

- Folketinget opfordrer regeringen til
- at gennemføre de fornødne ændringer af lovgivning, cirkulærer m.v., som kan sikre, at opdræt af fugle med henblik på efterfølgende udsætning til jagt afvikles, og
 - at fremlægge en pleje- og genopretningsplan for den danske natur, således at jagt igen kan foregå på naturens overskud, som det foreskrives i de jagtetiske regler.

Bemærkninger til forslaget

I Danmark udsættes skønsmæssigt 1,5 millioner skydefugle om året: 1 million fasaner, 500.000 gråænder og 70.000 agerhøns. Desuden produceres 1-3 millioner æg/kyllinger, der eksporteres til jagt i udlandet. Årligt indfanges 36.000 fasaner til æglægning. Desuden holdes der permanent 0,5-1 million agerhøns, gråænder og fasaner i fangenskab med henblik på fortsat produktion af skydefugle.

Det er uetisk og mangler på respekt for liv at opdrættede fugle blot for at skyde dem som led i en hobby. Det er i sig selv grund nok til at afvikle opdræt af skydefugle. Opdræt af skydefugle strider mod det princip, at jagt skal foregå på naturens overskud. Ca. 1/3 af det samlede jagtudbytte udgøres efterhånden af skydefuglene.

Der er betydelige negative konsekvenser forbundet med at opdrætte fugle med henblik på udsætning til jagtformål. Det øger risikoen for spredning af sygdomme i naturen til husdyr- og fjerkræbrug og til mennesker. Der er store dyrevelfærdsmæssige og dyreetiske problemer involveret, og udsætningen har negative biologiske konsekvenser.

hensigten med beslutningsforslaget er at få fjernet eller minimeret disse problemer, som stammer fra produktion og udsætning af skydefugle i stor skala. Opdræt af fasaner er en nicheproduktion ved de større godser, medens især agerhøns- og gråandopdræt er samlet på relativt få bedrifter.

Jagt bør foregå på en naturlig bestand. Forslagsstillerne ønsker derfor at fremme naturpleje og genopretningsprojekter, der kan gavne den naturlige fauna, herunder jagtbare arter.

Sygdomme

Opdrættede fugle, der sættes fri i naturen, kan forårsage sygdomme for både mennesker og vilde dyr. De 1,5 millioner fasaner, gråænder og agerhøns, der hvert år opdrættes på farme og sættes ud i naturen, udgør en øget risiko for at sprede især fugleinfluenza og Newcastle disease. Grundet udsætningen fordobles antallet af fasaner og ænder i efterårsmånederne.

Efter udsætning fortsættes fodring af opdrættede fugle, som derfor holder sig på et begrænset område. Samtidig tiltrækkes de vilde fugle til foderpladserne. Dette øger risikoen for spredning af smitte.

Omkring 5 pct. af de vildtlevende ænder skønnes at bære varianter af den virus, der forårsager fugleinfluenza. I jagtsæsonen findes de udsatte fugle i tætte bestande i kontakt med de vildtlevende ænder, hvorved risikoen for farlige mutationer øges.

I modsætning til det traditionelle opdræt, hvor en bestand ved sygdomsudbrud kan behandles, indhegnes og eventuelt aflives og destrueres, kan konsekvenserne af smitte i et stort opdræt og især lige efter det tidspunkt, hvor fuglene udsættes, være uoverskuelige.

Aktuelt er fugleinfluenzaen i fokus, også i Europa, og der er gennemført restriktioner over for fjerkræbrug i det fri, import af fugle m.v. af frygt for mutation og spredning af den farlige form for fugleinfluenza. Konsekvenserne af et udbrud af den nye asiatiske fugleinfluenza i et stort opdræt omkring og især lige efter tidspunktet for udsætning vil være uoverskuelige og er i sig selv et meget vægtigt argument for et forbud.

Dyrevelfærd

Indfangning, fangenskab og udsætning efter intensiveret ægproduktion er sandsynligvis meget stressfyldt for de 36.000 indfangne fasaner.

I opdrættet holdes agerhønsene i trådbure i op til 5 måneder. Især agerhøns synes at tilpasse fordøjelsessystemet til foderet i opdrættet, og udenlandske undersøgelser tyder på, at en del af de danske agerhøns, der udsættes uden for Danmark, dør af sult. Tal for udsætning og afskydning tyder på, at 50-70 pct. af de udsatte fugle dør af andet end jagt, men man ved ikke, om de overtager pladserne i den vigende, naturlige bestand, eller om de blot dør. Intet tyder på, at de bidrager til at øge vildtbestanden i Danmark. På mange måder ligner opdrætsforholdene dem, der findes for det traditionelle fjerkræopdræt, med den forskel, at her sigtes efter opdræt af levedygtige skydefugle til udsættelse, og at skydefuglene ikke har ret til hverken bedøvelse eller hurtig aflivning.

Ud over øget risiko for spredning af fugleinfluenza og Newcastle disease tyder meget på, at de udsatte fugle indebærer andre forøgede risici.

De mange udsatte fasaner er blevet nævnt som en mulig årsag til en unaturlig stor koncentration af flåter og dermed risikoen for en større udbredelse af borrelia.

Udsatte gråænder kan blive en kilde til spredning af salmonella til den vilde fauna.

Naturpåvirkning

Ifølge loven skal fuglene udsættes mindst 30 dage, før de skal skydes. Det kan derfor forventes, at de æder alt, hvad de finder af smådyr. Det kan være en god forklaring på, at padderne vendte tilbage til Æbelø, efter at den omfattende udsætning af fasaner blev stoppet.

Fuglene fodres efter udsætningen, det er simpelt hen en nødvendighed, fordi dødeligheden er større end hos vildtlevende fugle. Fodringspladserne tiltrækker ikke alene andre fugle, men også gnavere, som bekæmpes med pesticider – med forgiftning af rovfugle og især ugler til følge. Forbruget af rodenticider (mus- og rottegift) er steget med 75 pct. i Danmark fra 2001 til 2003.

Dertil kommer den ulovlige anvendelse af gifte mod uønskede rovdyr og rovfugle.

Genetisk virker opdrættet forstyrrende på den vildtlevende bestand. Den oprindelige danske gråand er i dag opblandet med tamænder i en sådan grad, at ægte vildænder knap nok eksisterer længere. I opdrættet fjernes ofte individer med en adfærd, som kan føre til skader på grund af uhensigtsmæssig adfærd, og man får dermed en mere ensartet flok, hvor egenskaber som skyhed er mindre fremtrædende end i naturen, hvor egenskaberne er en fordel for fuglene.

Udsætning af større mængder fugle slører naturens sande tilstand. Statistikken over skudte harer viser klart, at harebestanden er på tilbageslag, men i statistikken for fasaner får man et andet indtryk af en bestand i stigning, fordi det sløres af den årlige udsætning, som er dobbelt så stor som den vildtlevende yngleb Bestand. Det samme gælder gråanden, hvor udsætningen fordobler den vildtlevende bestand.

I Skotland er bestanden af agerhøns gået tilbage ligesom i Danmark. Man mener, at tilbagegangen skyldes overførsel af en rundorm fra udsatte fasaner til agerhøns.

Forbud mod udsætning af skydefugle og en forstærket og målrettet indsats for naturpleje og genskabelse af natur vil gavne naturen generelt og kunne medvirke til genskabelse af en naturlig bestand af jagtbare arter, hvor man på bæredygtig vis høster af naturens overskud.

Skriftlig fremsættelse

Steen Gade (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om afvikling af udsætning af opdrættede fugle til jagt (skydefugle).

(Beslutningsforslag nr. B 34).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.